

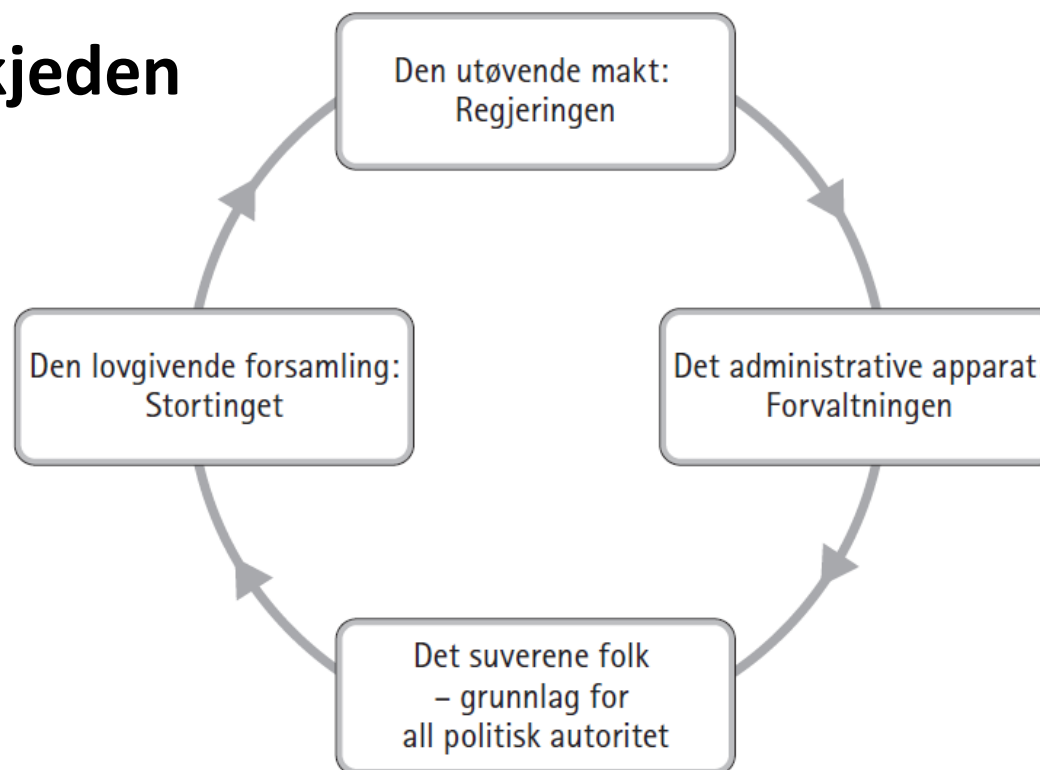
**Hvordan bør samspillet
politikk – administrasjon
være
«etter boka»**

Norsk rådmannsforum
Topplederkonferansen
12. mars 2021

Signy Irene Vabo
Institutt for statsvitenskap,
Universitetet i Oslo

Det grunnleggende skillet politikk – administrasjon

▪ Grunnleggende i styringskjeden

Det grunnleggende skillet politikk – administrasjon

- **Grunnleggende i styringskjeden**
- **Grunnleggende for et uavhengig byråkrati**

Weber: unngå embetsmannsvelde/kommunedirektørvelde

Wilson: oppnå rasjonelt og selvstendig byråkrati

... administrasjonen
ut av
politikken

... politikken
ut av
administrasjonen

› **KOMMENTAR** 31.08.2020 15:10

Kommunedirektører bør ikke leke politikere

Kommunedirektøren skal legge et godt grunnlag for politisk debatt, ikke delta i den. Med et enkelt grep kan rollen deres avpolitiseres.

JAN INGE
KROSLI
Kommentator i
Kommunal
Rapport, 928 86
402

› **DEBATT** 03.09.2020 13:05

Bør kommunedirektøren ha taleforbud i samfunnsdebatten?

Skal kommunedirektøren ha en stemme i samfunnsdebatten? Ifølge Kommunal Rapports kommentator, Jan Inge Krossli, finnes det bare ett svar på dette spørsmålet: Et rungende nei.

› **DEBATT** 11.09.2020 14:58

**Kommunedirektørens syn bør og skal komme fram
Kommunene er tjent med kommunedirektører som har meninger om politikk, og som også bidrar til å sette politiske spørsmål på dagsordenen.**

FRUSTRERTE TOPPLEDERE

Politisk detaljstyring gjør kommunale ledere frustrerte. - Rolleforståelse er vanskelig, sier fagsjef Dag-Henrik Sandbakken i KS.

SIDE 8

Detaljstyring og mangel på ros plager toppledere

Politikere som vil detaljstyre eller som ikke gir **TOPPLEDEREN** en klapp på skuldra i tøffe tider. Det er oppskriften på misfornøyde ledere.

lende rolleforståelse. Vi har hatt folkevalgtopplæring. Likevel tropper det politikere opp på kontoret mitt for å fortelle meg hvem som skal få utlyste og ikke-utlyste stillinger i kommunen, sier kommunedirektøren i en mindre kommune.

Rystet professor

Professor i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo, Signy Irene Vabo, er rystet over å høre om kommunedirektørens opplevelser. Hun er medredaktør og bidragsyter i boka «Folkevalgt og politisk leder», som kom ut i vår. - Det er helt uhørt. Det er fullstendig mangel på rolleforståelse. Kommunedirektøren har det hele og fulle ansvar for å drive kommuneorganisasjonen. Det er gjort klart i kommunelovet forstå at kommuner blir frustrert av kommuner som ikke er administrert, sier Vabo.

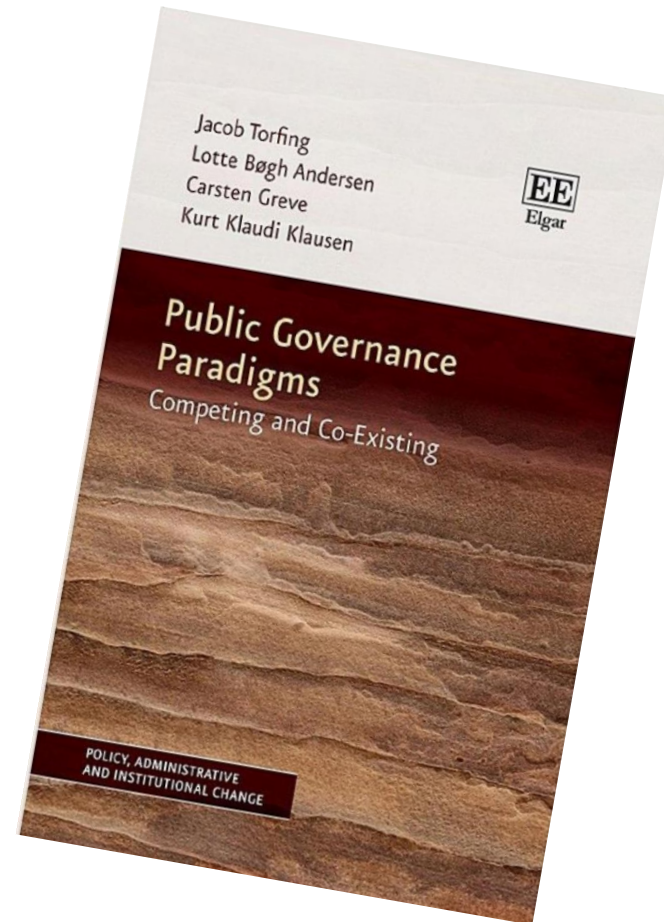
Styringsregimene har utviklet seg ...

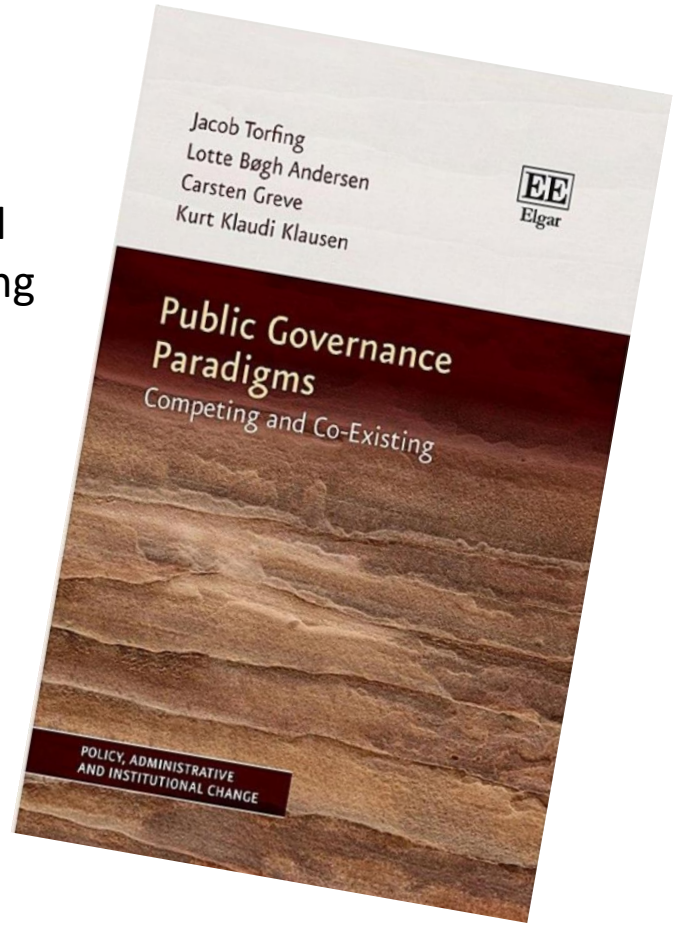
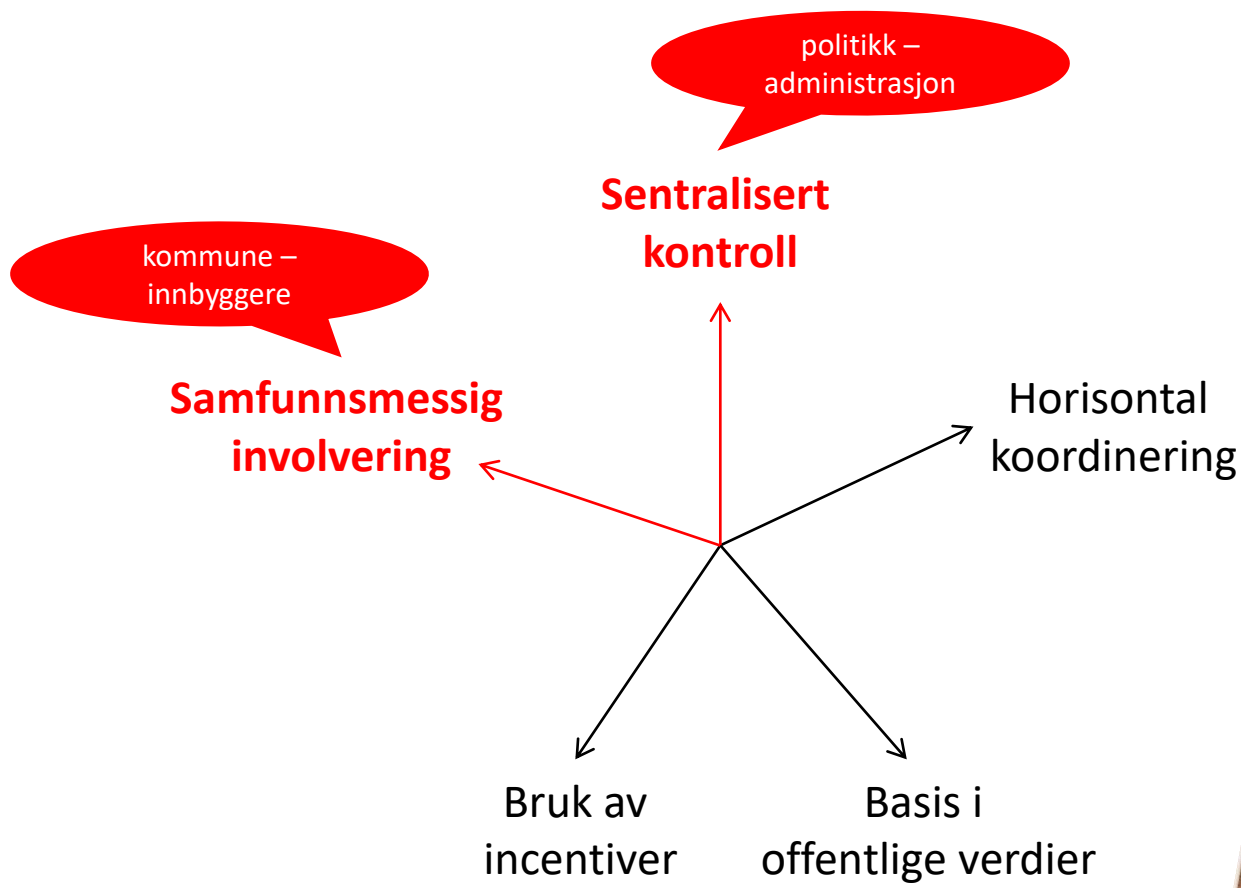
Offentlig administrasjon/
Public Administration

New Public Management

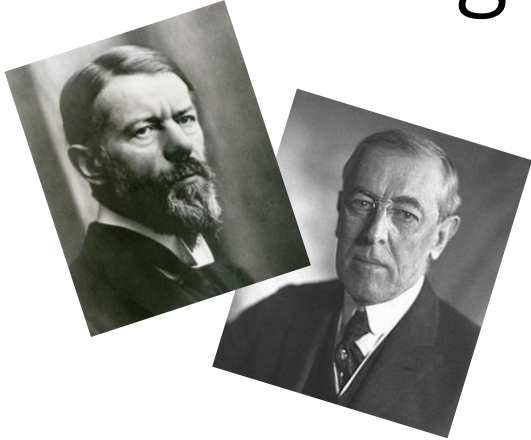
Public Value Management

New Public Governance

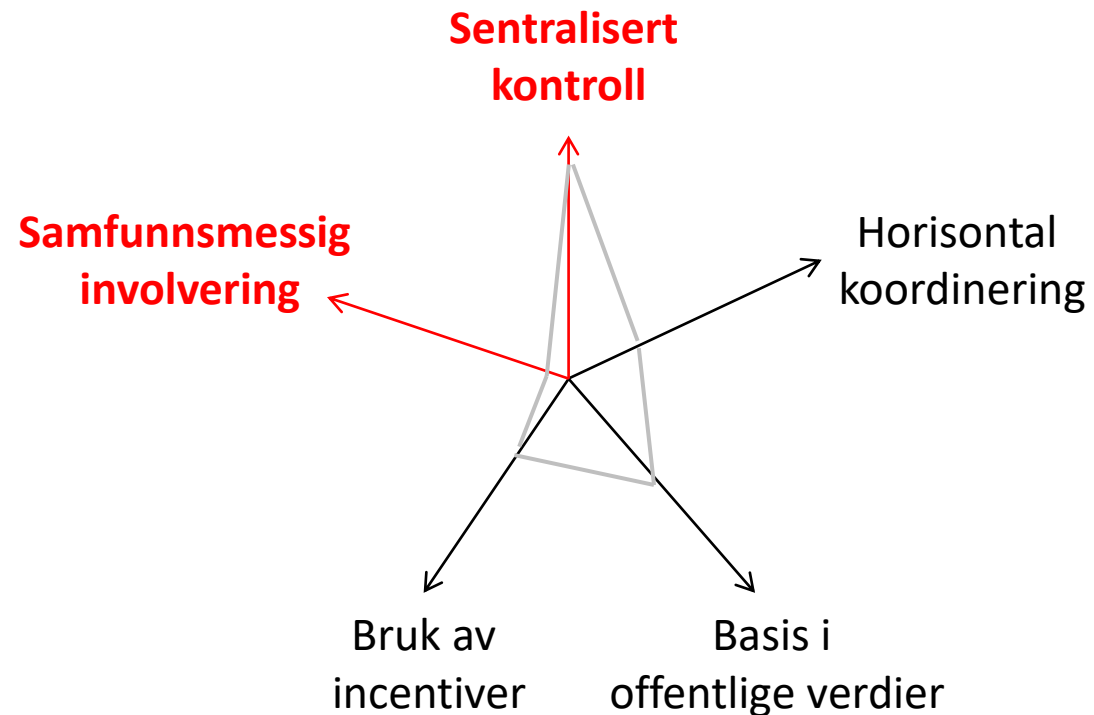

Offentlig administrasjon (OADM)

Weber &
Wilson

- Byråkratiet som lojal iverksetter av vedtatt politikk
- Politisk styring gjennom vedtak og lovgiving
- Eksklusjon av eksterne aktører

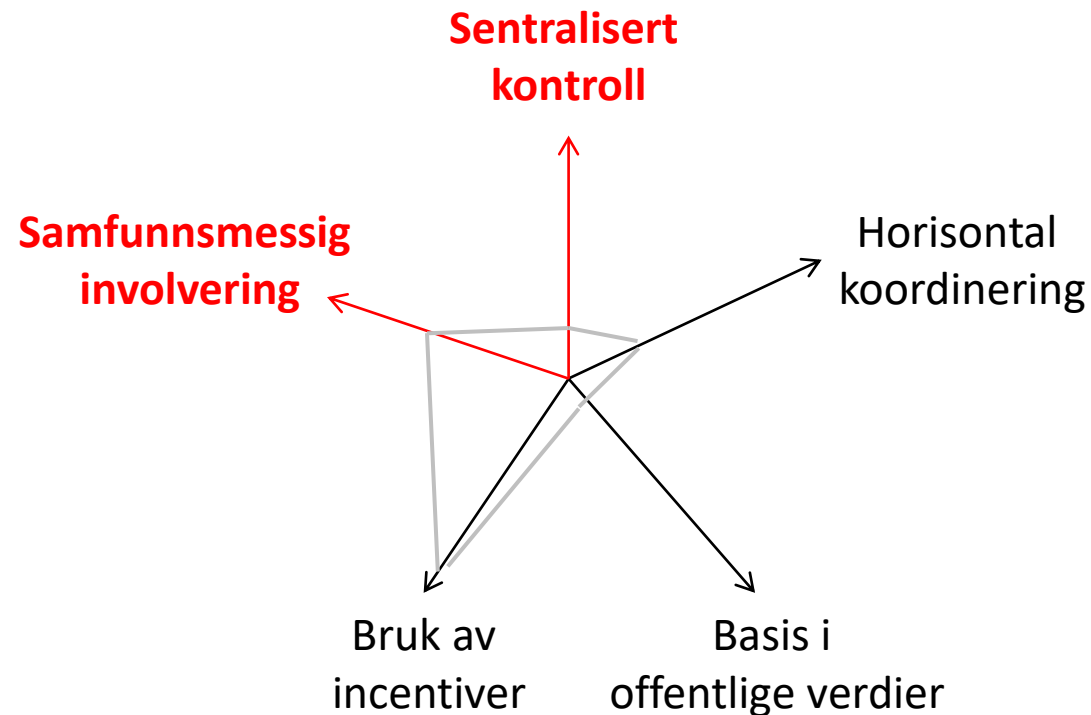

New Public Management (NPM)

Christopher Hood

- Meget stor grad av institusjonell og profesjonell administrativ autonomi
- En strategisk rolle for politikerne & resultatkontroll
- Inkludering av innbyggere som brukere

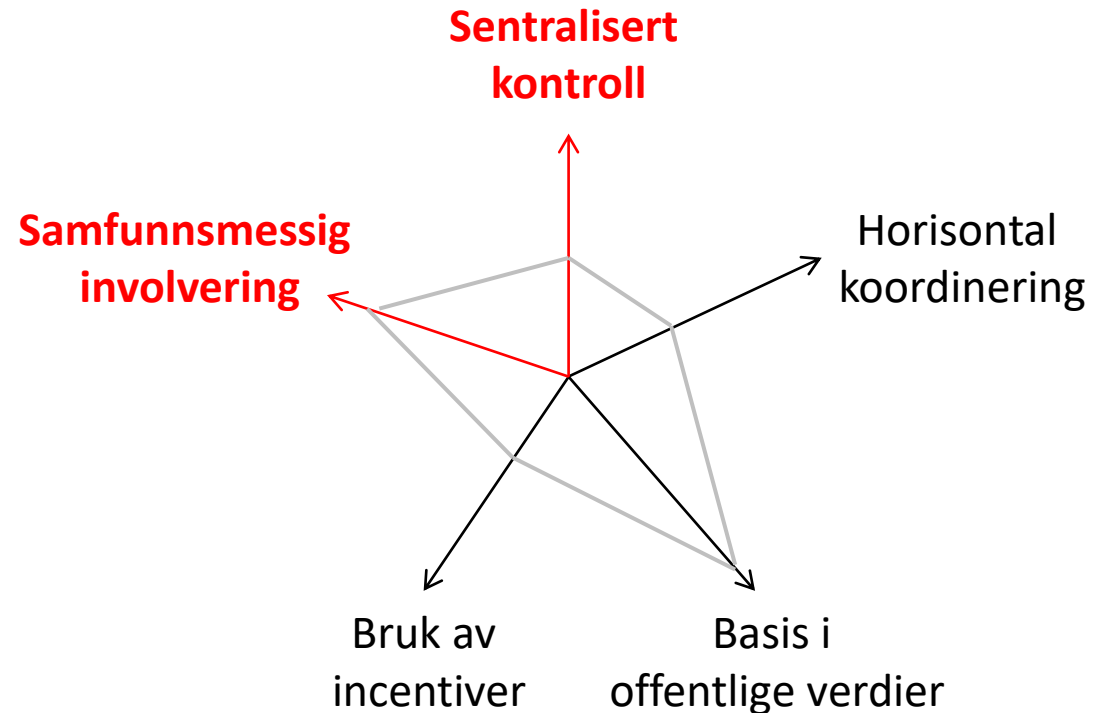

Public Value Management (PVM)

Mark Moore

- Administrasjonen skal realisere offentlige (felles) verdier
- En besluttende rolle for politikerne
- Bred involvering av innbyggerne som brukere og borgere

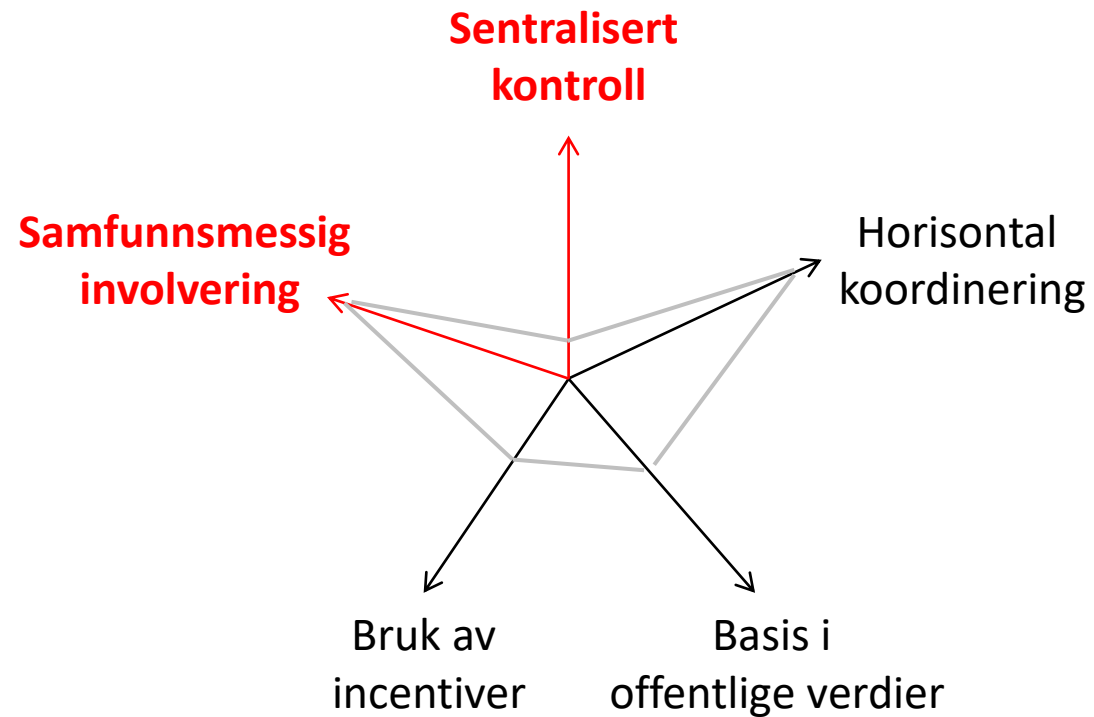

New Public Governance (NPG)

Steven Osborne

- Meget stor grad av administrativ autonomi i samarbeid/nettverk
- Mindre betydningsfulle politikere
- Bred involvering av relevante og berørte aktører

Mange og sprikende forventninger

	Forventning til administrasjonen	Forventning til politikerne	... med relasjon til innbyggerne som
OADM	lojale iverksettere	overordnet & uinnskrenket rolle	velgere/klienter
NPM	autonome administratorer	strategisk & begrenset rolle	brukere
PVM	virkeliggjørere av offentlige (felles) verdier	kun rolle som beslutningstaker	brukere/borgere/samfunn
NPG	autonome nettverksbyggere	blant flere som søker innflytelse	relevante og berørte aktører

